VOCEA POPORULUI

SĂPTĂMÎNAL AL SINDICATELOR DIN MOLDOVA

MARȚI, 10 MARTIE 1992

Nr. 9 (100)

Prețul 1 rub.

Fondat în februarie 1990

Adresa redacției: 277012, or. Chișinău, str. 31 August, 129

RELAȚII SINDICATE — GUVERN

NEGOCIERILE AU ÎNCEPUT

Precum se știe, la 7.02.92 Prezidiul Consiliului Federației Sindicatelor Independente din Moldova a adoptat o declarație prin care cere executivului republicii să întreprindă acțiuni concrete și operative în vederea intensificării protecției sociale a populației. În caz contrar, se spune în declarație, «acest fapt va fi calificat drept o ignorare ordinară a cerințelor întreprinzătorilor și sindicatele republicii vor întreprinde, începînd cu luna martie a.c., acțiuni de protest de masă, iar în cazul extrem — vor declara greva națională». E cunoscut și punctul de vedere al Guvernului Republicii Moldova față de declarația Prezidiului C.F.S.I.M. Într-un comunicat dat publicității se spune, printre altele, că «chemarea la acțiuni de protest cu caracter de masă și la greve nu va soluționa deloc situația economico-socială în care ne aflăm, ci, din contra, o va agrava». Precum vedem, odată cu declanșarea liberalizării prețurilor, relațiile sindicate-Guvern s-au tensionat simțitor. În scopul ameliorării lor a fost formată o comisie de negociere, care să pună bazele unei colaborări permanente ale acestor două organisme. Și iată, că în sfîrșit, după aproape o lună de la adoptarea declarației Prezidiului C.F.S.I.M., părțile s-au așezat la masa tratativelor.

Cu numai două ore înainte de ședința comisiei de negociere domnul Mircea Snegur, președintele Republicii, vorbind de la tribuna centrală a Parlamentului despre situația internă și externă a Moldovei, învinuit sindicatele că în actuala perioadă complicată, cînd e nevoie de eforturi comune în vederea depășirii crizei, sindicatele cheamă poporul la grevă. Această apreciere, deși n-a plăcut multor lideri sindicali, n-a influențat începutul desfășurării negocierilor, reprezentanții celor două părți analizînd la rece cauzele și condițiile ce au dus la agravarea relațiilor sindicate-Guvern. Desigur, au fost expuse și opinii contrare, dar, grație argumentelor invocate, ele n-au devenit contradicții. S-a observat clar, că și reprezentanții sindicatelor, și cei ai executivului republicii doresc constituirea unor relații bilaterale normale bazate și pe înțelegerea caracterului complicat al perioadei de reformare a economiei, a necesității elaborării unui mecanism eficient pe protecție socială a populației. Oamenii nu vor majorarea salariilor, au opinat unii lideri sindicali, ci soluționarea problemei plasării lor în cîmpul muncii. Această chestiune s-a agravat foarte mult mai ales în construcții. Înțelegem că situația e complicată, dar noi, au ținut să menționeze reprezentanții guvernului, nu putem garanta tuturor locuri de lucru, deoarece în condițiile economiei de piață șomajul e un fenomen firesc. Și totuși, a spus domnul Vasile Cuhal, ministrul construcțiilor, vom încerca să soluționăm problema, căutînd locuri de lucru în alte țări. Oricum, a opinat domnul Constantin Oboroc, prim-viceprim-ministru, în această ordine de idei ar trebui să fie elaborate anumite garanții minime.

Participanții la ședință au căzut de acord ca relațiile dintre angajați și patroni să fie reglementate în baza unor acorduri încheiate la nivelul Guvernului, ramurilor și unităților economice. Reprezentanții sindicatelor au insistat ca negocierile să se înceapă cu soluționarea celor mai importante probleme formulate în Declarația Prezidiului C.F.S.I.M. din 7.02.92. Astfel, părțile au convenit ca la ședința următoare să fie examinate chestiunile legate de aprovizionarea Republicii Moldova cu resurse tehnico-materiale sub aspectul asigurării angajaților cu front de lucru, realizarea bugetului minim de consum, indexarea veniturilor. S-a acceptat și propunerea ca cele două părți să prezinte scheme de proiect ale acordurilor și contractelor, care urmează să fie încheiate între reprezentanții patronilor și ai angajaților. Tot la această ședință a fost format un grup de lucru din partea C.F.S.I.M. și executivului republicii, care să elaboreze proiectul de regulament al comisiei de negociere sindicate-Guvern.

Alexandru ȘCHENDREA

DECRETUL
PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

CU PRIVIRE LA CONSTITUIREA COMISIEI MIXTE GUVERN-SINDICATE PENTRU REGLEMENTAREA PROBLEMELOR SOCIAL-ECONOMICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

În scopul creării în republică a unui sistem de parteneriat în domeniul relațiilor social-economice și al soluționării diferendelor de muncă decretez:

1. A constitui Comisia mixtă pentru reglementarea problemelor social-economice în următoarea componență:

din partea Guvernului Republicii Moldova:

OBOROC C. M. — prim-viceprim-ministru al Republicii Moldova

BARBANEAGRA A. A. — ministru al justiției al Republicii Moldova

BARBU A. I. — ministru al industriei și energeticii al Republicii Moldova

COZLOV V. G. — ministru al transporturilor al Republicii Moldova

CUHAL V. I. — ministru al construcțiilor al Republicii Moldova

GHIDIRIM Gh. P. — ministru al sănătății al Republicii Moldova

MIHAILOV E. A. — ministru al muncii și protecției sociale al Republicii Moldova

RUSU V. M. — prim-viceministru al agriculturii și alimentației al Republicii Moldova

SLANINA T. N. — ministru al comerțului și resurselor materiale al Republicii Moldova

TAMPIZA C. A. — ministru al economiei și finanțelor al Republicii Moldova

din partea Federației Sindicatelor Independente din Moldova:

NIDELCU D. I. — președinte al Federației Sindicatelor Independente din Moldova

LUPAȘCU Ș. G. — vicepreședinte al Federației Sindicatelor Independente din Moldova

BANTAȘ A. I. — președintele al sindicatului lucrătorilor din gospodăria și transportul auto

BENU V. N. — președintele al sindicatului lucrătorilor sănătății

BUDZA O. E. — președintele al sindicatului lucrătorilor din construcții

CRIGAN I. D. — președintele al sindicatului informaticii și telecomunicațiilor

FONARI S. S. — președintele al sindicatului lucrătorilor culturii

GODONOGA I. P. — președintele al sindicatului lucrătorilor din construcția de mașini auto și agricole

OLARU T. G. — președintele al sindicatului lucrătorilor din complexul agroindustrial

ȚURCAN N. P. — președintele al sindicatului lucrătorilor instituțiilor de stat.

2. Comisia să elaboreze și să prezinte spre aprobare într-un termen de două săptămîni proiectul regulamentului Comisiei.

3. A numi coordonator al Comisiei pe domnul C. M. OBOROC, prim-viceprim-ministru al Republicii Moldova.

Mircea SNEGUR
Președintele Republicii Moldova

EXPRES-CURIER

2 — 8 MARTIE 1992

CONFLICTUL DE LA DUBĂSARI

(Moldova-pres — digest)

La 2 martie gardiștii și cazacii au încercuit Secția raională de poliție Dubăsari. La ora 4 dimineața, spărgînd ușile, gardiștii și cazacii au pătruns în sediul Secției raionale de poliție, i-au dezarmat și i-au arestat pe lucrătorii de poliție. Poliția n-a deschis focul asupra agresorilor.

La ora 5 dimineața pe toate podurile și pe toate șoselile de pe malul sting al Nistrului au fost instalate posturi de gardiști și cazaci, avînd în dotare transportoare blindate (Comunicat al M.A.I.).

* * *

În noaptea de 1 spre 2 martie 1992 formațiunile bandite-ști înarmate, deschizînd foc din pistoale-mitraliere, au ocupat sediul comisariatului poliției din Dubăsari. În urma acestor acțiuni bandițești s-au înregistrat victime omenești.

Este evident că această provocare are drept scop agravarea în continuare a situației social-politice, subminarea integrității republicii, zădărnicirea admiterii Republicii Moldova în Organizația Națiunilor Unite — preconizată pentru 2 martie 1992.

Guvernul Republicii Moldova declară că întreaga responsabilitate pentru cele ce se întîmplă o poartă liderii separatiști din Transnistria, susținuți de forțele reacționare imperiale. **(din Declarația Guvernului Republicii Moldova).**

* * *

Reprezentanța permanentă a Guvernului Republicii Moldova la Moscova a dat publicității o declarație prin care se aduce la cunoștința opiniei publice o serie de acțiuni puse la cale de forțele separatiste din Transnistria.

Totodată a fost difuzată Declarația Guvernului Republicii Moldova în legătură cu acțiunea desfășurată de separatiști în noaptea de 1 spre 2 martie la Dubăsari.

* * *

Luni seara, persoane purtînd vechiul steag comunist al Rusiei (roșu-albastru), adepte ale pretinsului partid «liberal-democrat» al lui Vladimir Jirinovski, și reprezentanți ai organizației naționaliste «Nași» («ai Noștri») a lui Nevzorov au blocat pentru un timp ambasada Moldovei din Moscova. Grupuri gălăgioase scandînd lozinci că «Fascismul nu va învinge în Moldova», «Snegur și Eltîn — trădătorii!», «Snegur și Eltîn — ucigași!», «Jos Șaposnikovi!» au făcut dovadă că gruparea de tristă amintire «Soiuz» a lui Kogan și Alksnis nu s-a destrămat, ci acționează și acum la Moscova.

* * *

La 3 martie Președintele Republicii Moldova dl Mircea Snegur a sosit la Chișinău, venind de la New-York.

La aeroport, fiind întrebat despre măsurile pe care le va adopta în legătură cu evenimentele tragice de la Dubăsari dl Snegur a răspuns că, după ce se va informa asupra detaliilor și va analiza adevăratele motive ale acestor noi provocări, va apela, probabil, și la unele organisme internaționale, pentru a împiedica noi acțiuni ale separatiștilor, de natură să tensioneze și mai mult situația. «Este de datoria conducerii republicii să găsească metodele de soluționare pe cale pașnică a acestor probleme» — a spus Președintele Mircea Snegur.

* * *

Președintele Republicii Moldova, dl Mircea Snegur, în apelul său adresat poporului Republicii Moldova a menționat că forțele ostile imprimă conflictului din Transnistria o coloratură etnică. Aceasta se face nu fără ajutorul unor mijloace de informare în masă (foste unionale) și constituie o încercare stîngace de a camufla esența militaro-comunistă a republicii fantomă, de a atrage de partea ei forțele național-patriotice din Rusia.

«Întreaga conducere a republicii a dat dovadă în repetate rînduri de bunăvoință, manifestîndu-și atașamentul față de reglementarea pașnică a conflictului. Autoproclamații lideri din partea stîngă a Nistrului, invocînd dreptul la libera exprimare a voinței locuitorilor, care nu este altceva decît o invenție, n-au făcut, însă, nimic pentru a se ajunge la compromis, au încălcat toate înțelegerile convenite ca urmare a activității comisiei de conciliere. Profitînd de informarea insuficientă a unei părți a populației, ei le-au insuflat oamenilor ideea iluzorie despre caracterul real al existenței pseudorepublicii proclamate de ei și i-au împins spre încălcarea directă a Legii — încadrarea în rîndurile formațiunilor militarizate ilegale. În consecință, se înregistrează pierderi de vieți omenești; populația trăiește într-o atmosferă de frică permanentă...

Noi nu vom admite genocidul locuitorilor din această regiune și vom găsi forme adecvate și eficiente pentru a apăra poporul, a spus Președintele Republicii. Mircea Snegur și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu atitudinea simplistă pe care o manifestă față de aceste evenimente un grup de locuitori puțin numeros, dar capabili să destabilizeze situația din capitala republicii, înțelegînd și împărtășind elanul lor patriotic, noi nu putem, totuși, să trimitem oamenii la moarte sigură. Consider că mai reală poate fi încadrarea lor în formațiunile legale ale organelor de drept și ale Armatei Naționale», a menționat conducătorul republicii și a chemat deputații poporului din republică, aleși pe întreg teritoriul Moldovei, să dea dovadă de curaj civic și să-și reia activitatea în Parlament.

«Căpeteniile separatiștilor se află acum în fața opțiunii să accepte compromisuri propuse — crearea unei zone economice libere în componența Moldovei unice și indivizibile, sau să transforme teritoriul republicii din partea stîngă a Nistrului într-un nou Karabah. Sînt convins că înțelepciunea și spiritul pașnic al neamului, conjugate cu acțiunile conducerii republicii pentru menținerea integrității statului nostru, ne vor permite să depășim situația explozivă», a spus în încheiere Președintele.

«NU VREAU CA RUSIA SĂ FIE CONSIDERATĂ AGRESOR»

(DIN ALOCUȚIUNEA DEPUTATULUI ANATOLII LISEȚKII ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA ROSTITA LA 5 MARTIE 1992)

Din experiența istoriei re-ă, deși nu totdeauna e o ie, că războaiele mondiale că din cele locale, iar cele ale — din focare. Pe teri-ul C.S.I. există nu numai are, dar și fronturi. Noi n un focar clasic al războ-i și un front în constituire construcții de fortificație, părți militare, tehnică de ră. De altfel, acest focar tin-să se internaționalizeze.

tie, de obîrșie ucrainean, scumpă și aproape Rusia, il, nu numai în virtutea uni-i slavilor, dar și fiindcă re-ile de parteneri dătătoare viață și egale în drepturi re Moldova și Rusia au o im-rtanță vitală pentru toată pulația Moldovei, pentru toți ățenii ei. Mai ales acum, d trebuie să soluționăm oblemele supraviețuirii.

Anume de atîta eu mă pro-nț pentru retragerea imedia-a cazacilor ruși. Aflarea ace-r cazaci pe teritoriul Moldo-independente, acțiunile lor să cadă bănuiala asupra mității și onoarei Rusiei, că se are în vedere chestiu-apărării populației rusofo-apoi ea urmează a fi solu-ată pe temeiul legislației erne a Moldovei, care se în proces de aducere în espundere cu normele drep-ul internațional, precum și actele juridice internaționa-nanim recunoscute, acordu-și tratatele interstatale în-Moldova și Rusia, Moldova ite subiecte ale fostei Uni-

almoasa «Pamiati» a lui liev, P.L.D. al lui Jirinov-șovinismul anumitor cru-guri căzăcești, sînt o rușine a Rusiei. Cazacii care au sosit în Moldova prin comportarea lor compromit Rusia. Și de aceea eu nu vreau să am nimic comun cu atare organizații. Ba mai mulți chiar cazacii prin acțiunile lor încadrează Rusia în acțiuner de agresor.

Iată ce am eu în vedere. În deși fără declararea războiului, pe teritoriul, asupra navelor maritime și aeriene ale altui stat;

— blocada maritimă a litoralului, a porturilor altui stat (la acestea se adaugă nemijlocit blocada comunicațiilor terestre și de transport — A.L.);

— careva rămînere în urmă,

— lacunele atribuite administrării lui;

— pericolul ce amenință viața și averea cetățenilor străini;

— mișcările revoluționare sau contrarevoluționare, războiul civil, dezordinea sau grevele;

— instaurarea sau menținerea într-un stat a uneia sau alteia orînduiri politice, economice sau sociale.

Această definiție și azi e unica determinare științifică, care e vehiculată pe larg în dreptul internațional.

Rusia în calitatea ei de succesor al U.R.S.S., cetățenii ei trebuie să țină minte aceasta și să se plaseze pe poziții conforme cu această definiție. Cu atît mai mult că după statutul lor real cazacii constituie formațiuni semimilitare, iar în Moldova avînd pe lîngă armele reci arme de foc devin formațiuni militare.

— susținerea acordată bandelor înarmate, care au fost formate pe teritoriul lui, invadarea teritoriului altui stat, sau refuzul, cu toate cerințele statului supus invadării, de a lua pe teritoriul său toate măsurile pentru a lipsi aceste bande de orice ajutor și tutelare;

— forțele terestre, maritime și aeriene care vor fi debarcate sau introduse în fruntarele altui stat fără permisiunea guvernului acestuia.

O parte inalienabilă a acestei definiții este indicația, că nici un fel de considerente de ordin politic, strategic sau economic nu pot servi drept justificare a agresiunii, bunăoară:

— atacarea cu forțele lui terestre, maritime și aeriene.

De aceea eu mă și adresez către cazaci:

Întoarceți-vă acasă! Nu faceți de rușine Rusia cea mare! Mame și surori, bunici și frați, voi și odraslele voastre cazacilor Cubanului, Rechemați-i la vetrele și căminele lor! Problemele Rusiei sînt de așa natură că ei au unde să-și aplice forțele lor fizice și intelectuale. Criza în Rusia e de așa natură că ea are nevoie de participarea tuturor fiilor la producerea materială și spirituală, inclusiv și sub aspectul vitalității, precum e nașterea copiilor. În acest sens moldovenii dau dovadă de virtute. Natalitatea lor e mult superioară celeia a rușilor.

Iar în privința altor probleme, atît politice, cît și în legătură cu depășirea crizei, preîntîmpinarea crahului, noi, populația rusofonă, urmează să le soluționăm împreună cu moldovenii, constituind poporul unic al Moldovei, fiind cetățenii ei.

Și eu nu vreau ca Rusia în Moldova și în Comunitatea mondială să treacă de agresor sau de stat, cetățenii căruia comit acțiuni agresive.

Anume aceste motive mi-au servit de imbold ca să adresez o notă de serviciu, datînd cu 3 martie curent, Președintelui Republicii Moldova, domnul Mircea Ion Snegur, și Președintelui Parlamentului Republicii Moldova, domnul Alexandru Moșanu, în care sînt propuse măsuri de urgență pentru a evita escalarea confruntărilor.

ATITUDINI

ТЕЛЕГРАММА.

Кишинев. Химпрофсоюз, Стратилэ.

Приглашаем в Москву на заседание президиума 12 марта т. г. Заезд 10 — 11 марта, место проживания гостиница «Спутник», Бородин.

ТЕЛЕГРАММА.

Президиуму Объединения профсоюзов работников химических и родственных отраслей промышленности стран СНГ. Москва.

Пока не прекратиться вмешательство во внутренние дела Республики Молдова со стороны реакционных сил России и не будут выведены с нашей территории вооруженные формирования казаков, воюющих против нашего народа, я не считаю возможным участвовать в работе президиума на территории страны, которая нарушая общепризнанные нормы международного права, поощряет вмешательство своих вооруженных формирований во внутренние дела суверенного государства.

Председатель профсоюза отраслей химической промышленности и топлива Республики Молдова, член президиума профсоюзного объединения Н. Стратилэ.
.03.92 г.

TELEX

La 17 martie curent va avea loc consfătuirea activului sindical, la care au fost invitați reprezentanți ai tuturor sindicatelor ramurale, din orașele și raioanele republicii.

În cadrul acesteia se va face un schimb de păreri cu privire la problemele ce urmează a fi discutate la Plenara Consiliului Federației (despre nivelul de viață al oamenilor muncii din republică și acțiunile sindicatelor în vederea protecției sociale a populației), precum și dezbaterea unor astfel de chestiuni actuale ale vieții sindicale: unele tendințe în mișcarea sindicală din republică, despre motivarea calității de membru al sindicatului, despre oportunitatea și necesitatea de a avea în orașele și raioanele republicii a consiliilor obștești pentru coordonarea activității organizațiilor sindicale și alte chestiuni.

Secția organizatorică, de informare și colaborare internațională.